

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah.
-
Velja za vse leto... \$3.00
- Ima 10.000 naročnikov:-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 22. — ŠTEV. 22.

NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 27, 1914. — TOREK, 27. JANUARJA, 1914.

VOLUME XXII — LETNIK XXII

Boj proti raku.
Akcijs zvezne vlade.

7letna klavzula glede
drž. papirja veljavna.

Naselniška predloga.

Položaj v Galumetu.
Postopanje nepostavno.

Intervencija v Mehiki?

Z Ellis Islanda.

Amerikanci pomagajo
financijsko Turčiji.

Vlada si hoče na vsak način zagotoviti kontrolo čez pridobivanje radia.

LABORATORIJ V DENVERJU.

Po celi deželi se namerava ustavoviti radijske zavode, kjer se bo zastonj zdravilo.

Washington, D. C., 26 jan. — Rudarskemu komitetu zbornice je predložil danes tajnik za notranje zadeve, Lane, obširen načrt, glasom kojega naj bi se v prid številnim bolnim na raku potegnile radij iz privatne posesti, istotako zemljišča v državah Colorado in Utah, kjer se nahaja ruda, vsebujoča radij. Pridobivanje in razpečevanje naj bi prešlo popolnoma v državno last.

Februarja meseca se bo otvorilo v Denverju laboratorij, kjer bo tista dr. Kelly in dr. Douglas iz Baltimora izdelaval radij na način, ki je sedaj že tajnost, katerega se bo pa objavilo, kakor hitro bo pridobljeni prvi gram radija.

Da se obvaruje dotična zemljišča pred monopolizacijo, se jih bo razdelilo v 360 delov ter dalo enemu prospektoru izreco pravico, da v njemu določenem delu lomi rudo, vsebujočo radij. Vlada mora nato prepustiti 25 odstotkov pridobljenega uranija, dočim sme ostanki prodati. Vlada bo nato iz teh 25 odstotkov pridobivala radij ter ga uporablja za kontroliranje cen. Vlada bo tudi potom zdravstvene oblasti skrbeli, da se bo brezplačno zdravilo obolele na raku.

Zvezna vlada se je odločila do tega koraka, potem ko se zastopniki evropskih tvrdk skušali pridobiti za slednje pravico pridobivanja rude. Preprečiti hoče nadalje izvoz radij vsebujoče rude ter tvoritev monopola, vendar že zarbi ena radija poskušila do naravnost ogromne višine.

Tajnik Lane je prebral pismo dr. Kelly-ja, v katerem pravi slednji, da bo po dovršenju del prevrnil laboratorij v Denverju vladu.

Vlada bo vsakega pol leta dočim ceno radija.

Denver, Colo., 26. jan. — Naval na radijska polja v Grand in Plateau Valley je zavzel danes take dimenzije, da se ga je primerno le "zlati mirezi" v prvih dneh Cripple Creek in Leadville.

Mraz v Italiji.

Rim, Italija, 26. jan. — Po celem severnem delu Italije vlaže hud mraz. V Turinu kaže Farenheitov topomer štiri stopinje pod nivo.

Kitajski ministrski predsednik.

Pekin, Kitajsko, 26. jan. — Kitajski ministrski predsednik Hsiung-Hsi-Ling je odločil finančno ministrstvo in bo vkratko tudi resigniral kot ministrski predsednik.

Znižana cena za krasni in brzi parnik (Avstro-American proga)

MARTHA WASHINGTON
odprtje v soboto dne 7. februarja
vezja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$29.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$30.18
do Zagreba - - \$30.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane večina samo \$4.00 več na očitovanje, na stroke polovica. Ta oddelok posebno državljani priporočamo.

Vozna listka je dobiti pri FR. SAKSER, 22 Cortlandt St., New York.

Znižana cena

za krasni in brzi parnik

(Avstro-American proga)

MARTHA WASHINGTON

odprtje v soboto dne 7. februarja

vezja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$29.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$30.18

do Zagreba - - \$30.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane večina samo \$4.00 več na očitovanje, na stroke polovica. Ta oddelok posebno državljani priporočamo.

Vozna listka je dobiti pri FR. SAKSER, 22 Cortlandt St., New York.

Znižana cena

za krasni in brzi parnik

(Avstro-American proga)

MARTHA WASHINGTON

odprtje v soboto dne 7. februarja

vezja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$29.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$30.18

do Zagreba - - \$30.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane večina samo \$4.00 več na očitovanje, na stroke polovica. Ta oddelok posebno državljani priporočamo.

Vozna listka je dobiti pri FR. SAKSER, 22 Cortlandt St., New York.

Znižana cena

za krasni in brzi parnik

(Avstro-American proga)

MARTHA WASHINGTON

odprtje v soboto dne 7. februarja

vezja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$29.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$30.18

do Zagreba - - \$30.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane večina samo \$4.00 več na očitovanje, na stroke polovica. Ta oddelok posebno državljani priporočamo.

Vozna listka je dobiti pri FR. SAKSER, 22 Cortlandt St., New York.

Znižana cena

za krasni in brzi parnik

(Avstro-American proga)

MARTHA WASHINGTON

odprtje v soboto dne 7. februarja

vezja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$29.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$30.18

do Zagreba - - \$30.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane večina samo \$4.00 več na očitovanje, na stroke polovica. Ta oddelok posebno državljani priporočamo.

Vozna listka je dobiti pri FR. SAKSER, 22 Cortlandt St., New York.

Znižana cena

za krasni in brzi parnik

(Avstro-American proga)

MARTHA WASHINGTON

odprtje v soboto dne 7. februarja

vezja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$29.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$30.18

do Zagreba - - \$30.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane večina samo \$4.00 več na očitovanje, na stroke polovica. Ta oddelok posebno državljani priporočamo.

Vozna listka je dobiti pri FR. SAKSER, 22 Cortlandt St., New York.

Znižana cena

za krasni in brzi parnik

(Avstro-American proga)

MARTHA WASHINGTON

odprtje v soboto dne 7. februarja

vezja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$29.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$30.18

do Zagreba - - \$30.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane večina samo \$4.00 več na očitovanje, na stroke polovica. Ta oddelok posebno državljani priporočamo.

Vozna listka je dobiti pri FR. SAKSER, 22 Cortlandt St., New York.

Znižana cena

za krasni in brzi parnik

(Avstro-American proga)

MARTHA WASHINGTON

odprtje v soboto dne 7. februarja

vezja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$29.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$30.18

do Zagreba - - \$30.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane večina samo \$4.00 več na očitovanje, na stroke polovica. Ta oddelok posebno državljani priporočamo.

Vozna listka je dobiti pri FR. SAKSER, 22 Cortlandt St., New York.

Znižana cena

za krasni in brzi parnik

(Avstro-American proga)

MARTHA WASHINGTON

odprtje v soboto dne 7. februarja

vezja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$29.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$30.18

do Zagreba - - \$30.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane večina samo \$4.00 več na očitovanje, na stroke polovica. Ta oddelok posebno državljani priporočamo.

Vozna listka je dobiti pri FR. SAKSER, 22 Cortlandt St., New York.

Znižana cena

za krasni in brzi parnik

(Avstro-American proga)

MARTHA WASHINGTON

odprtje v soboto dne 7. februarja

vezja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$29.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$30.18

do Zagreba - - \$30.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane večina samo \$4.00 več na očitovanje, na stroke polovica. Ta oddelok posebno državljani priporočamo.

Vozna listka je dobiti pri FR. SAKSER, 22 Cortlandt St., New York.

Znižana cena

za krasni in brzi parnik

(Avstro-American proga)

MARTHA WASHINGTON

odprtje v soboto dne 7. februarja

vezja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$29.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$30.18</

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.
(corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANCO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canado \$3.00
pol leta 1.50
leta za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vse leto 4.50
" " pol leta 2.50
" " cetrletna 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
(Issued every day except Sundays and
Holidays).
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.
Dopisni bres podpisa in osebnosti se ne
pričenjajo.
Denar na za blagoviti pošljati po —
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
sim, da se nam tudi prejmejo
izvenredni naznani, da hitreje
najdimo naslovnika.

Dopisni in pošljivatvam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4872 Cortlandt.



Newyorški policijski ko-
misariat.

Da se je obrnil župan Michel
glede izpolnitve mesta policijske-
ga komisarija za mesto New York
na polkovnika Goethalsu, zgradi-
telja - panamskega prekopa, je
najboljši dokaz za to, kako resno
se je namenil mladi župan konti-
nati policijsko mizerijo v največ-
jem mestu Amerike.

Polkovnik Goethals je skor-
dovršil kulturno delo, ki bo žive-
lo za vek v zgodovini kulturne-
ga razvoja človeštva. Slava Goet-
halsa je dobro utrjena in hvalež-
ni narod je pripravljen izpolniti
vsako njegovo željo.

Da pa Goethals vsprije takih
razmer splet mihi na to, da po-
stane policijski komisar v New
Yorku, da prevzame službo, ki je
bila že za vsakega grob slovesa in
častiljevanja, je povsem značilno za
tega moža.

Da stavi mož kot Goethals po-
goje, predno prevzame tako me-
sto, je samoposebni umetno. Mogu-
če bo najti zakonodajo, ki bo iz-
polnila in zadostila njegovim po-
gojem. Seveda bo "sistem" napel
vse sile, da prepreči užakovanje
take predlogje kot jo zahteva pol-
kovnik Goethals. Taka postava bi
dajala policijskemu komisariju
moč, da odstopi katerikoli po-
ležitosti iz službe, ne da bi imela
sedišča pravice, mu zoper pripo-
moči k službi.

Korupacija je raki-rama našega
policijskega ustroja. Podkupova-
nje po je hudodelstvo, katero se
da le zelo težko direktno dokaza-
ti. Komisar se mora natančeno,
da se da kak inspektor podkupi-
ti, a v sodišču dokazati na tak
način, da bi se moglo inspektorju
povsem pravnim potom dokazati
sprejemanje podkupnine, je sko-
ro nemogoče. Takega inspektorja
ni mogoče odpuščiti iz službe gla-
son postave, kaj je večjavna se-
daj. Vsek poštenjak lahko kuže
s prstom za takim inspektorjem,
vsi vrabci na strehah čivkajo la-
ko o njegovih pregreških, a on
ostane ključ temu v službi.

To bi postal drugače, ako bi
mož kot polkovnik Goethals dobil
v roke razširjeno moč. Kar je go-
vorilo sedaj proti takemu razšir-
jenju polnomoci, jè bil bojazen,
da bi mogel komisar izrabiti svo-
jo moč v interesu stranke ali kli-
ke. Taka bojazen in tak ugovor
odpade pri možu kot je polkov-
nik Goethals. Vsi meščani bi imeli
zapanjanje vanj, izvzemi seveda
korupčni element.

Hude skrbi.
Ti pa tudi ves dan pri vinu se-
di.

Kaj ne bi, ko pa imam ves dan
taek skrbi, da jih komaj vstopim!

Ni kriva.
Gospodinja: "Toda pri tej
množini spričeval, s katerimi se
mi priporočate, ste morali biti v
vsaki slabiči konj 14 dni."

Služkinja: "Ali morem jaz kaj
zato, če so se gospodinje tako tr-
gale zame?"

Kaj vse se zahteva.

—

Vsakdo je korajzen, kadar vza-
me nase zakonski jarem. A nad-
vse mere korajzen je bil neki tr-
govec v Fort Wayne, Ind., koje-
ga bodoča se je najbrž izrazil o
njegovi zdruštveni usposobljenosti
za sveti zakonski stan. Pod-
vrgel se je skoraj vivisečiji, da
dokaze, da lahko zadosti tudi naj-
bolj evgenetičnim predpisom. In
to je storil v državi, kjer je taka
postava še ni obligatorična. Put-
šil si je odpreti hrbitenje in če-
pijno ter preiskati v njih nahaja-
jočo se snov. Morda bodo te pre-
iskave zadostovale izbirčni neve-
sti. Ako ne, naj si isče drugo, ali
pa da v liste slediči oglas: Zdrav-
niško večkrat preiskani mladi
mož isče tem, nìc več neobičajnim
potom primerno dnužico za življe-
nje. Kri, hrbitenje in možgani v
izvadeno dobrostanu. Jam-
čeni so vsi predpogojji za srečen
zakon. Eventuelne ponudbe pod
"Zdravje je boljše kot bolezni,"
poštno ležeče.

Dopisi.

—

New York, N. J. — Slov. podp.
drustvo "Orel" priredil dne 19.
julija kakor običajno v prostorij
Hotel & Park "Zum Grünen
Wald", Columbia Ave. in Elm
St., Maspeth, L. I., svoj peti pik-
nik. — Valentijn Orehek, tajnik.

Widen, W. Va. — Posebniki no-
vije nimam za poročati. Z delom
nam gre že kake tri mesece bolj
slabo, ker večkrat primanjkuje
železniški vozov, tako da mora-
biti večkrat kakšen dan doma
na strazi pri gospoj peči. Ko
se bodo delavski razmere kaj
zboljšale, bomo že sporočili. Zadnji
čas sme imeli preej smega in mrz-
li vreme, sedaj se je pa obrnilo
zoper na boljše. Vsem fantom in
dekletom po širini Ameriki želim
vesel predpust. — Naročnik.

Sublet, Wyo. — Kar se tiče de-
lavskih razmer, so jake slabe. De-
la se tri dni v tednu, pa še takrat
se slabu zasnubi. Rojaki, ne hodi-
te semkaj dela iskat! V nedeljo, 18.
t. m. je razsajal v tukajšnji okoli-
šči lud sneženi vihar. Več ljudi,
ki so se vračali iz bližnjega me-
sta, je bilo v smrtni nevarnosti.

Po wyominških planjavah je tak
izraz, da skoro človek ne more iz-
hiše. Pozdrav! — Kamničan.

Jurkica Agičeva.

—

— Povest. — Spisal Ksaver Šandor-Gjalski.

—

III.

Stotnik Agič je bil šel na Jela-
čičev trg, da kupi četrt funta me-
sa. To je bilo vsakdanje njegovo
opravilo. Nekoliko krajevarjev mu
je bilo preostalo, a kakov je bil
praznik, je odločil stotnik, da za
om droži kупi otrokom sliš. Pri-

tem je srečal tovariša, ki mu je
začel pripovedati dnevne vesti.

Med drugim mu je povedal, da je
doznan od znanca, ki piše v bogos-
lovskem oddelku, da je v K. im-

novana za učiteljico hči svetnika

L. dasi je ni predložil šolski od-
bor. Agič je dobro zna, da je ta

hčerka zapustila učiteljico še le-

minulega julija. Znal je tudi, da

je njena mati om ista gospa svet-
nikova, za katere se Jurkica tol-
ikov trudi. Takoj je spoznal vso

krivico "usode". Njegovo Jurkicu

so zoper zapostavili. In to ga

je potrlo. Ta novica je njega —
vojaka —, moža vzorno rednega

in točnega, zabolelo v dno srca in

ga presenetila v toliko, da se mu

je izil krajec prta, v katerem je

imel slive, da so se iste raztresle

po eesti. A ni se pripognil, da bi

jih pobral. Kakor bi letel, hitel

je proti Novišavi, kjer je stanoval.

Ljudje, navajene v toliko, da se mu

je takoznano zbolelo, tako da

je zbolelo pri sreči.

A nato sta čitala oče in hčerka

obenem: "Visoka kr. deželnna vla-
da, oddelek za uk in bogocastje.

Vas je imenovana začasno učiteljico

na dekliski ljudski soli v Pa-

zarinec z dohodki —" itd. itd.

V male, nizke sobice, v ozki

mračni hodnik, v temno kuhinjo

stotnikovega stanovanja se je raz-
obil ne žarek, ampak val veselja in

je moral nasmejati, a v stran-

ski sobi se je otrli dve, tri debele

solze.

Takrat ga nikakor ni bilo

možno pomiriti. Od besila je

razposajen deček, nösil Jurkico

se je oglašila stotnikova.

Takrat je, kaj je živelj-
ska sreča; ni bil niti praznoveren,

da bi si domisljal, da ga prega-
jna zla usoda, — bil je popolno-
ma pametna, odkrita graničarska
glava, ki je edinole modrovra-
da vsi razlogi govore, da Jurkica
bi bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila že moral dobiti svojo slu-
žbo, pa bilo kjerkoli. Pa spet je
vsi razlogi, da Jurkica

je bila

Miss Violet.

—o—

Novela. — Za "Glas Naroda" priredil Z N.

—o—

(Dalje.)

"Požuri se vendar!" zapove
Violeta vgnemirjeno.

Mr. Marston se je jel premi-
kati z globokim vzdušcem. Zra-
ven pa je vihtil palico na vse
mogoče načine ter kričal na vse
pretege inne miladega častnika,
dokler ga ni zaslišal Lev ter se
obrnil — obenem pa tudi vsi dru-
gi, ki so se štelali po lihtental-
skem drevoredu.

"Papa, ti si nevjetno velika
neroda!" je grajala Violeta oče-
ta prisledi do njega. "Kaj take-
ga se more napraviti neopazljivo?"

"Skoraj me je ošnil mrtvoud",
se luduje star Amerikanec.
"Tam-le prihaja tvoj regmatič-
ni poročnik. Zdaj ga na drži trd-
no, da se stvar reši čimprej, in
morem jaz odpotovati. Sedaj
grem domov. Ce bi me kaj potre-
bovala, veš, kje me dobiš."

"Lepo, papa! Gospod pl. Val-
buržan me gotovo pripelje po-
zneči domov. Zato te ne potrebuju-
jem nič več."

Mr. Marston je nameril svoje
korake proti hotelu. Topot se je
v resnici razhudil nad Violeto.
Ali daljak takor pol ure ni nikdar
kuhal ježe. Zato je ni to vgnemir-
jalo prav nič.

Ko je stal Lev pl. Valburžan
pred njo, mu da presrečno prijaz-
no svojo roko ter ga zaposni,
naj je popelje po kaki strasni
poti domov, češ, da je bilo nje-
nemu očetu prevróto.

"Zelo rad!", odgovori Lev ter
se globočko prikloni.

V svojem vedno dostojnem in
pravilnem zadržanju je stopal
poleg nje. Zdajpazdaj se obstale
njegova oči nanj jenem obrazu.

Zares — Violeta je bila ob dne-
vem svitu v svoji pripasti obje-
ti tisočkrat lepša, kakor pa s sjo-
jimi biseri in brillanti v svitu
električne razsvetljave. In vzdih
se mu je izvil iz prsi.

"Zakaj pa vzdihujete tako glo-
bočko?" se mu posmehelne Violeta.
"Kaj bi bilo če bi tudi jaz po-
čela kaj takega?"

"Vi? Nimate povoda vendar!"
jo vpraša Lev in namah se mu
je porodila nezaupnost. Slaba
vest se mu je vzbudila. Je-li mo-
rebiti kaj zvedela! Star Mraston
mu je takoj obrnil hrbet, dasi je
najprej letel za njim. "Mis Mar-
ston, zagotovljam Vam —"

"Kaj pa je vendar? Zakaj na-
pravljate tako komičen obraz?"
se smeje Violeta. "Povejte mi
najprej verok svojega vzdihova-
nja, potem Vam hočem tudi
jaz —"

"Hudo se mi zdi, ker sem se
morai ločiti od svojega lepega
konja in pa tudi moje brezmejo-
slabe razmere mi delajo veliko
preglavice."

"Obojo je pač v zvezzi?"
In v se zelo ozki. "Trilby" je
mrtva. Ce si bom mogel kupiti še
takkega konja, je zelo veliko vpra-
šanje. Gonjač me je spravil ob
zadnjem pogovoru v veliko za-
drogo. Se celo tisti denar, ki ga
je staval pri totalizatorju na
"Trilby" ter ga izgubil po moji
krividi. Kakor se je izrazil, sem
mu moral povrniti."

"Ta nestrannost!"
Lev je skomiznil z ramami.
"S takimi ljudmi se vendar ne
more pričakati zaradi denarja."

"O, moj ljubček, kijne najine
blagajne si pridržim jaz, če se
vzameva!", si je mislila Violeta.
"Gospod pl. Valburžan zdi se
mi, da znate misliti zelo neprakti-
čno", de potem naglas.

"Kaj bi bili Vi storili na mo-
jem mestu?"

"Obnrena bi bila kij ter rekla:
"Ljubi prijatelj! Ako bi bili bolj-
še izvežbali konja, bi ne bil pad-
el." Vidite, tako delamo mi v
Ameriki."

"Zares, tako bi bilo najpravil-
nejše. Miss Marston, jaz občen-
jujem Vašo praktičnost."

"Hči sem bogatega trgovca.
Mislite, da se denar kar kopljje iz-
tal. Brez računov ni denarja."

"Nikoli se nisem bavil z raču-
nanjem in se tudi ne bom."

"Najbrž ne. Mogoče pa ste mi
ravno zaradi tega tako všeč." In
spet ga je ošnil tisti nežno ob-
čudjujoči pogled lepih, govorčnih
oči, ki so mu kar vlivale ognja
po žilah.

V svoj pogovor zatopljeni nista
opazila, da je vedno bolj zatem-
nevalo nebo. Pekoč solnce se je
ravnokar splazilo za temno steno
grozeh oblakov. Veter se je v
kratkih presledkih zaganjal v
drevored ter vzdigoval pesek s

šetališča kar v oblakih. Večina
izprehajajočih se je porazgubila
pod varno streho.

Lev in Violeta sta to zapazila
še le, ko je silno zagrmelo in je
siknil žvepljenomen blisk iz hu-
dournih oblakov.

"Nevihta! oh, kako me je
strah!" je kriknila Violeta te-
daj.

"Zelo daleč je še do hotela
"Stefanija", in Vi imate samo ta
dežnik —"

"Pred dežjem nimam strahu.
Ali bliska se bojim neizrečeno!"
vzlikne Violeta ter zdrinja pla-
ho dalje.

Lev jo ujame za roko. "Pomi-
rite se! Nič se Vam ne zgodi!"
ijo tolaži. "Prav blizu je pavil-
jon, kamor se moreva zateči."

"In ē udari strela vanj?"

In Violeta se je izmuznila iz
Levovih rok. Dirjala je, kolikor
so jo mogle nositi nože, naprej
potem. Ko so začele padati prve
deževne kapljice, sta dospe-
la srečno v paviljon.

Težko sopeč je sedla Violeta
na ozko klopicu, in Lev poleg
nje.

V tej svoji preplašenosti in
zbganosti se mu je zazdela ta-
ko otročja in pomoči potrebnja,
da je položil svojo roko okoli
njenega vrata ter je pritisnil
njeno glavo na svoja prsa, da jo
skrje pred oslepiljivimi bliski.

Violeta se mu je prepustila
popolnoma. Prevzeljo jo je sa-
javo razkošje. Monotonu potr-
kavanje težkih kapelj ludourne
plohe je bilo nekaj uspavalnega
v poltemi malaga, ozkega pavi-
ljona. Violeta je natanko žutila
močno bitje Levovega sreca, ki
je drhtelo poleg njenega in tes-
no napetje njegove roke, ki jo
je objemala. V duhu ga je vide-
la, kako je divjal na včerajski
tekmici čez drn in strn z usmegovom
jeklene odločnosti na lepem o-
brazu.

In nenadoma, bogve kako, je
imela njegovo nekoliko zagore-
lo roko med svojimi prsti.

Strme in zavzeto se skloni
Lev k njej čitajo neizmerno
ljubezen iz njenih oči, ki so zle
naravnost v njegove. In hipoma-
ji porine malo klobuk z njenega
vela, dvigne nadvise ljubki obrazek,
ki je slonel na njegovih pr-
sil, kvišku ter pritisne vroče po-
ljube na njena razbeljena usta.

Violeta se je odzvala strastno
njegovim poljubom. Kaj ji je bil
mar sedaj blisk, grom, toča in
ploha!! Saj se je nahajala v nje-
govem naročju ob njegovih po-
ljubih in mamiljivem šestetu nje-
gove napol slisne ljubezenske
govorce!

"Kdaj si začutil prvič ljube-
zen do mene?" ga vpraša z dr-
getajočim glasom.

"Takrat, ko si me začela ti-
kati", ji odgovori z dolgim in
strastnim poljubim.

Tedaj se narahlo oprostil nje-
govega objema s presenečenim
usmegovom. "To ni dolgo. Jaz sem
Te zaljubila že s prvim trenom."

Lev je zatemnel obraz. Si-
nočno žrebanje mu je neznanško
zatežilo vest.

"Violeta, odpustiti mi moraš,
ker sem —"

Spotilo se mu je čelo. Hotel ji
je povedati vse, ali natanko ta-
kret je zagrmelo, da se je stre-
la zemlja.

Violeta je zakričala neznan-
sko.

"Za božjo voljo, Violeta!"
zavpije Lev prestrašeno ter
dvigne seselo telo v svoje na-
ročje.

Violeta je obledela do smrti.
Izprva ni mogla spregovoriti no-
hene besede, ampak odgovorila
je z narahlo se smehljajočim
usmegovim njegovim skrbno vpra-
sjučnim pogledom.

Neurje se je poleglo s tem
zadnjim treskom, le deževalo je
močne in močne.

Okrepčujuč zrak je silil skozi
majhno okno, ki ga je odpril Lev.
Violeta se je naglo opomogla
popolnoma. Vsa slabost in one-
moglost sta ji izginile. Ali všeč
ji je bilo, da se je jo milovalo.
Zato se ni branila, da ji je Lev
omočil sence ter ji popravil raz-
puščene kete. In polihajala ga je,
češ, da je mnogo pravljenejši od
pariske strežnice Julijete.

"Ne vzamem je v Pruhšal na
najin dom", pristavi energično
Violeta.

"Violeta — Tvoj oče ne do-
voli name poroke", meni Lev
otročno.

"Zafkaj pa ne?"

"Ker sem tako ubožen in vrh-
tega —"

"Ne izgovarjaj se Lev — Iju-
bi Lev! Od danes naprej nisi več
reven, kakor misliš. Kar je mo-
je, je tudi Tvoje. Papa bo odslej

Toj pripatelj, in prijateljske
pomoči se ne zametuje — kaj
ne?"

In spet se mu je vzbudila ne-
zaupnost. In pogledal jo je s po-
gledom, češ, da morebiti merijo
njene besede na včerajsko žre-
banje. Ali njen velikodusn-
mu je izpodila vso nezaupnost iz
sca, in ni jih zinič niti besedice
o svojem včerajskem sramotnem
početju tisto uro.

Ker se ni bilo več batiti neurja,
sta se napotila proti domu, dasi
je deževalo se precej. In le solnič-
nik iz rdeče svile sta inela oba
v obrambo proti dežju. K sreči
so jih zeblo, da bi bil človek kma-
lu še v postelji k odelji primernil.

Lev je ujame za roko. "Pomi-
rite se! Nič se Vam ne zgodi!"
ijo tolaži.

"Zelo daleč je še do hotela
"Stefanija", in Vi imate samo ta
dežnik —"

"Pred dežjem nimam strahu.
Ali bliska se bojim neizrečeno!"
vzlikne Violeta ter zdrinja pla-
ho dalje.

Lev jo ujame za roko. "Pomi-
rite se! Nič se Vam ne zgodi!"
ijo tolaži.

"Zelo daleč je še do hotela
"Stefanija", in Vi imate samo ta
dežnik —"

"Pred dežjem nimam strahu.
Ali bliska se bojim neizrečeno!"
vzlikne Violeta ter zdrinja pla-
ho dalje.

Lev je ujame za roko. "Pomi-
rite se! Nič se Vam ne zgodi!"
ijo tolaži.

"Zelo daleč je še do hotela
"Stefanija", in Vi imate samo ta
dežnik —"

"Pred dežjem nimam strahu.
Ali bliska se bojim neizrečeno!"
vzlikne Violeta ter zdrinja pla-
ho dalje.

Lev je ujame za roko. "Pomi-
rite se! Nič se Vam ne zgodi!"
ijo tolaži.

"Zelo daleč je še do hotela
"Stefanija", in Vi imate samo ta
dežnik —"

"Pred dežjem nimam strahu.
Ali bliska se bojim neizrečeno!"
vzlikne Violeta ter zdrinja pla-
ho dalje.

Lev je ujame za roko. "Pomi-
rite se! Nič se Vam ne zgodi!"
ijo tolaži.

"Zelo daleč je še do hotela
"Stefanija", in Vi imate samo ta
dežnik —"

"Pred dežjem nimam strahu.
Ali bliska se bojim neizrečeno!"
vzlikne Violeta ter zdrinja pla-
ho dalje.

Lev je ujame za roko. "Pomi-
rite se! Nič se Vam ne zgodi!"
ijo tolaži.

"Zelo daleč je še do hotela
"Stefanija", in Vi imate samo ta
dežnik —"

"Pred dežjem nimam strahu.
Ali bliska se bojim neizrečeno!"
vzlikne Violeta ter zdrinja pla-
ho dalje.

Lev je ujame za roko. "Pomi-
rite se! Nič se Vam ne zgodi!"
ijo tolaži.

"Zelo daleč je še do hotela
"Stefanija", in Vi imate samo ta
dežnik —"

"Pred dežjem nimam strahu.
Ali bliska se bojim neizrečeno!"
vzlikne Violeta ter zdrinja pla-
ho dalje.

Lev je ujame za roko. "Pomi-
rite se! Nič se Vam ne zgodi!"
ijo tolaži.

"Zelo daleč je še do hotela
"Stefanija", in Vi imate samo ta
dežnik —"

"Pred dežjem nimam strahu.
Ali bliska se bojim neizrečeno!"
vzlikne Violeta ter zdrinja pla-
ho dalje.

Lev je ujame za roko. "Pomi-
rite se! Nič se Vam ne zgodi!"
ijo tolaži.

"Zelo daleč je še do hotela
"Stefanija", in Vi imate samo ta
dežnik —"

"Pred dežjem nimam strahu.
Ali bliska se bojim neizrečeno!"
vzlikne Violeta ter zdrinja pla-
ho dalje.

Lev je ujame za roko. "Pomi-
rite se! Nič se Vam ne zgodi!"
ijo tolaži.

"Z

Noči groze.

Dokljivaji detektiva in zdravni ka dr. Burtona.

Priredil J. T.

(Dalje.)

Ko sva prišla domov, je šel dr. Burton takoj v svojo sobo, jaz sem pa še nekoliko posedej v sprejemnici.

Naenkrat je zaklical dr. Burton: — Prokleti, to je pa res nekaj čudnega!

Odprl sem vrata in videl, ka je natančno preiskeval Arlingtontovo suknjo, katero je bil na plesu veden zamenjal s svojo. Iz Žepov je potegnil dva mala papirnata žvitka.

— Dobro sem napravil — je rekel proti meni — da sem zamenjal površnika. — V desnem Žepu sem našel to — razvij je papir in mi pokazal koder rjavilas — v levem pa to. — V žvitku je bil koder črnih las.

Gotovo se še spominjate, da je pričovedovala Mrs. Arlingtontova o dveh prikaznih; prva je imela rjavo, druga pa črno brado.

— Za božjo voljo! — sem zamenjal.

Ali se je Vam vendar začelo svati? Pri laseh se natančno vidi, da so bili neki pritrjeni. Na črnih je še celo bela nitka.

— Moj Bog! Toraj je njen lastni mož nastopal kot prikaz?

— Da — je pritrdil dr. Burton — nastane samo še vprašanje, zakaj se je pretvarjal?

— Zakaj? — sem vzkliknil. Počakajte, — povedal Vam bom. Samo, da bi napravil svojo ženo blazno. Ali Vam ni povedal malo prej Stillman, da je njegova druga soproga v blaznici. Gotovo je tudi pri njej uporabil podobno metodo.

Burton se je zakrohotal.

Prijatelj Stohl, ostanite raže pri svojem poklicu, ker za detektiva niste ustvarjeni. Južni hom nesel k Arlingtontovi plašč, se tam dodobra udomačil in tekom enega tedna bo cela zadava pojasnena. Boljše je, da do enega časa ne govoriva več o tem. Cakajte, še nekaj. Ali ni pričovedovala Mrs. Arlingtontova, da je bil mož s črno brado majhen, oni z rjavo pa velik in suh.

— Oh, to so malenosti — sem ga prekinil in se podal k počitku.

Ceravno sem bil prepričan, da sem imel prav, nikakor nisem mogel zaspasti. Ker sem vzel nekoliko svojega praška, sem imel slednjih proti jutru zelo hude sanje. Okoli mene je bile na stotine prikazni s črnimi in rjavimi bradami, in moja gospodinja, Mrs. Brown mi je drugi dan pričovedovala, da sem v spanju parkrat strahovito zavpl.

III. POGLAVJE.**Zdravniška prisega.**

Druži dan je dr. Burton napravil telefonično mojega drugačnega asistenta Fordya, da naj prevzame za nekaj dni njegove paciente. Zvečer sem ga viden, kako se je sprehajal z lepo Eva Rivington po Central Parku; govorju mu je pričovedovala o ukradenem nakitu.

Nekaj dni pozneje sem se se stal na obedu pri Mrs. Robbinsovi s Stillmanom, ki mi je nekako skrivnostno rekel: — Dr. Burton sedaj ne reže več nog in rok, ampak se boljše zabava.

— Kako mislite?

Vedno tiči pri Mrs. Arlingtontovi. Zdi se mi, da se bosta s tistim španskim plemičem se stolčka.

— Kaj pa mož?

Njen mož Morton ima dovolj drugih skrb.

— Naprimer?

— Wall Street! Nekaj Vam bom povedal, gospod doktor. Če bi ne hodili nekateri ugledni gospodje na Wall Street bi bilo vsak dan nekaj ločenih parov več.

Ker se mi ni zdalo vredno, mu nisem odgovoril.

Naslednji dan sem se odpravil k svoji pacientini na šestindvajseto ulico. Kot po navadi, me je tudi topot pozdravil pes Karo z glasnim lajam. Najbolj me je pa presenetilo to, da je sedel poleg gospoda in gospode Arlingtontove mož že skoraj pozbavljen asistent dr. Burton. Obnašal se je čisto podomače.

Arlington mi je prijateljsko

stismil roko rekoč: — Uspavalni pršek deluje izvrstno, dr. Stohl! Sedaj ga vzame slednji večer in ssi kakor ubita. Mogoče tudi zategadelj, ker sva se preselila v drugo sobo. V prejšnji ni bila dobra ventilacija.

Govorili smo o vsem mogočem in seveda tudi o plesu pri Mrs. Haskins.

(Dalje.)

Ko sva prišla domov, je šel dr. Burton takoj v svojo sobo, jaz sem pa še nekoliko posedej v sprejemnici.

Naenkrat je zaklical dr. Burton: — Prokleti, to je pa res nekaj čudnega!

Odprl sem vrata in videl, ka je natančno preiskeval Arlingtontovo suknjo, katero je bil na plesu veden zamenjal s svojo. Iz Žepov je potegnil dva mala papirnata žvitka.

— Dobro sem napravil — je rekel proti meni — da sem zamenjal površnika. — V desnem Žepu sem našel to — razvij je papir in mi pokazal koder rjavilas — v levem pa to. — V žvitku je bil koder črnih las.

Gotovo se še spominjate, da je pričovedovala Mrs. Arlingtontova o dveh prikaznih; prva je imela rjavo, druga pa črno brado.

— Za božjo voljo! — sem zamenjal.

Ali se je Vam vendar začelo svati? Pri laseh se natančno vidi, da so bili neki pritrjeni. Na črnih je še celo bela nitka.

— Moj Bog! Toraj je njen lastni mož nastopal kot prikaz?

— Oprostite mi, da se je te zadnjice pri meni pomotema zgo dilo.

Arlington je odšel in preej močno zaprl vrata za seboj. Kmalo nato sva se tudi midva postavila od krasne gospodinjice. Pri odhodu je še Burtona spomnila: — Ce pride noč v gledališče, ne smete pozabiti, da sedim v loži Mr. Haskins.

— Ne bojte se, gospa. Tudi če bi pozabil, bi se tikoč zopet spomnil, ker bodo vse pogledi vpeti v vas.

Na cesti sem rekel asistentu: — Burton, to koketiranje se mi ne pravi v nas.

— Saj ni koketiranje. Prijatelj Stohl, jaz ne bom nikdar več prestopil praga te hiše.

— Zakaj ne?

— Ker sem urebil svojo zadovo.

— Kako mislite?

— Ko hova doma, Vam bom že povdel.

V moji sprejemni sobi se je vse del na stol in začel s tihim glasom pričovedovati:

— Gotovo ste opazili, da sem postal pri Arlingtontovi hiši prijatelj. No, s pomočjo tega prijateljstva in drugih okolnosti sem zvezel dovolj o celi stvari.

Torej ste dognali, če trpi ubogga pacientinja na halucina cijah ali ne?

Prepričan sem, da je Mrs. Arlingtontova ravnostako pri zbirvi pameti kot midva.

— Potem je vsekakor videli oni dve prikazni?

— Dokazov ste še niman, toda prepričan sem skoraj, da je bil v obeh slučajih eniništi mož.

— Prvi je bil majhen, drugi pa velik, kaj ne? — sem ga zaničilj vo prekinil.

Nekateri igralei imajo takoj rutino, da brez težave spremeniš tudi velikost. — Pomislite, da sem našel v Arlingtontovi suknji črne in rjave lase.

— S tem hočeš reči, da je Mrs. Arlingtontova res videla ono, o čem je pričovedovala.

— Da, res je videla, — je pritrdil Burton prepričevalno. Večini sem jo pozorno opazoval, pa nisem zapazil na njej nič sumljive vega. Ko sem bil vprvič pri njej je pes strahovito lajal, vdrugč pa malo manj, tretjič pa prav nič. Vsak živinodrževnik Vam lahko pove, da se je lahko zanesli na osnji nos. Ce bi bili koraki v so sednji sobi pesu neznan, bi goto vo zaljal, tako pa ni. — Toliko za danes; mogoče sem povedal nekoliko preveč. Ne vprašujte me dalje. Arlingtontovi priporočite svoj uspavalni pršek in sponski skrbite, da bo ponori spala in dr ne bo videla, kaj se dogaja v hiši!

Po teh zagonetnih besedah se je hotel posloviti od men.

— Počakajte! Zakaj se nočet več pečati s to zadovo?

— Zaradi moje zdravniške prisegi! — je vzkliknil mladi mož in stopil predme. — Vsled te prisegi Vas prosim, da ne povestite Arlingtontu ničesar o tem, kar je nama zaupala njegova žena!

Arlington mi je prijateljsko

stismil roko rekoč: — Uspavalni pršek deluje izvrstno, dr. Stohl! Sedaj ga vzame slednji večer in ssi kakor ubita. Mogoče tudi zategadelj, ker sva se preselila v drugo sobo. V prejšnji ni bila dobra ventilacija.

Dr. Burton je stismil ustnice.

— Burton, rotim Vas v imenu Vaših ljubečih staršev. Pomislite, da Cerisa ni samo soproga, ampak je tudi mati! — sem nadaljeval.

Mladi mož se je čisto pomiril in še enkrat zatrdiril: — Da, zaradi to prisega nočem imeti ničesar več z Arlingtontovo družino.

— Prav, prijatelj — sem ga pojavil — pozabite v najkrajšem času, kaj je bilo.

On je zavzdihnil, prikimal in odšel.

(Nadaljevanje v prihod. prilogi.)

Razne zanimivosti.

—

Nezvestoba in izsiljevanje.

Iz Arada poročajo: 29. decembra so videli ljudje, kako je odvetnik dr. Ayrelj Novak tekel v napol oblečen po ulicah Maribor-Peško. Ves je bil okrvaven. Orožništvo je dognalo sleče: Pri popoldanski kinematografski predstavi so bili posnetniki Demeter Csanadan, njegova soproga, mlada, lepa žena in pa odvetnik dr. Novak. Med predstavo je odšla gospa Csanadan in njej je sledil dr. Novak. Ta sta šla v stanovanje lastnika kinematografskega gledališča. Gospa je povabila odvetnika Kmalu nato je prišel Csanadan s svojim svakom pred stanovanjsko vrato, je razbil z železno valico ter vtril v sobo, kjer je še dr. Novaka in svojo soproto preej nepopolno oblečeno. Mož, ki je že dalj časa vedel, da mu je žena nezvesta, je pozval dr. Novaka, naj mu takoj za "kaken" podpis menico, glaselo se na 10.000 kron, sicer ga bo utreli. Odvetnik ni hotel tegoriti, nakar je Csanadan dvakrat ustrelil iz lovskih pušč na odvetnika. Težko ranjeni pa je navel toliko moči, da je hitre čez veste v svoje stanovanje, kjer se je nezavesten zgrudil v narocje svoje soproge. Poškodbe so smrtno varne. Csanadana in njegove žene so artilirali. Obata priznala, da sta hotela od dr. Novaka izsiliti denar, ker sta v lebnihi stiskah.

— Čudežno daje v Petrogradu.

V Petrogradu je sedaj čudežen čeck. Vsi, ki so ga videli, ga značujejo kot najčudovitejši pojav na glasbenem polju. Villi Ferrero, ki ne zna niti brati, niti sestri, dirigira velik simfonični orkester z velikim razumevanjem in popolnostjo, kakoršne dosegaši še niso videli. Največji del binevstva, čez 3000 oseb, je priel na koncert čudežnega dečka, ki se je vrnil v velikanski dvorcu plemiškega doma, iz veselja in senzacije. Povabljene glasbene kapacitete in tudi slavni orkesteri Seremetova so bili zelo nazajnjivi. Dirigiral je rojster prav po božji milosti. Dirigiral je Beethovna, Orlega, Berioza in Wagnerja in dirigiral je vse brez not. Orkester Šermotova je igral v velikem ritmom. Velika dvorana se je v hipu izremenila v velik kaos, vse je bilo k otrokam, ga objemalo ter doluhovalo in ga obispalo z dabi. V umetniški sobi pa je vse zdejšnji dirigent malo lokomotiv in ter se igrali z njo. Osemletni Ferrero je sin italijanskih starovlaščenikov, ki se življi do časa v Ameriki. Ej, se je malili tudi porodil.

Soprog: — Nov klobuk hočes, nov klobuk? Tristo medvedov, kje naj pa dobiti denar?

Zena: — Jaz te nisem vzele, da bi ti dajata finančne nasvetne.

Za smeh in kratek čas.**TAKI SO!**

— Kaj je pa profesorju Zvezdoven! Včeraj sem ga videl, ko ga je sluga za roko peljal domov!

— Več, on se peča toliko z astronomijo, da se na zemlji več ne spozna.

TEŽAVNO.

— Ali je poklekni žensin pred te, ko ti je razdelil svojo ljuzenec?

— Kako bi pokleknil, ker nem ma na kolenih sedela!

V ZA KONU.

Soprog: — Nov klobuk hočes, nov klobuk? Tristo medvedov, kje naj pa dobiti denar?

Zena: — Jaz te nisem vzele, da bi ti dajata finančne nasvetne.

ZANESE SE.

— Moj Bog, Matevžek, kaj je v luknji?

— Bova že s Pinčem zavohala, saj imava oba dobre nosove.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.**GLAVNI ODBOR:**

Predsednik: Frank Sakser, 22 Cortland St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Kerže, 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.
Ringadnik: Geo. E. Kreisch, Elkhorn, Minn.

DIREKTORJ:

Direktorij obstoji in jednega nas opnika od vseh Slovenskih podporačnih organizacij, od vseh Slovenskih Ustrov in od vseh samostojnih društv.

Na skupku, kajikor in v



Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOHN GERM, Box 57, Bradock, Pa.
 L. podpredsednik: MICH. KLOUBCHAR, 115-7th St., Calumet, Mich.
 II. podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.
 Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
 Blagajnik: JOHN GOUCHE, Box 165, Ely, Minn.
 Kaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 532, Salida, Colo.

VRHUVNI ZDRAVNÍK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNÍK:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
 PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
 JOHN KRZISNIK, Box 123, Burdine, Pa.
 JOHN VOGRIČIČ, 444-6th St., La Salle, Ill.
 JOHN AUSEC, 6418 Matte Ave., Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 25th St., Lorain, O.
 JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
 GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

Društveno gledilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Nesreča v Vremskem Britofu. Pri povедovanju rešenih posnecenčev. Dne 8. decembra 1913 se je zgodila, kakor znano, v Vremskem Britofu grozna nesreča. Ob 3. uri popoldne se je raznesla med prebivalstvom strašna novica, da je v tamošnjem premogokopu zalašila voda 16 ljudi. Kakor se je pozneje poizvedeval doganalj, je bilo tedaj v jami samo 13 delavec, od katerih se je rešil edino 17letni Maks Magajna iz Gorenjih Vrem. Rešilna akcija, katero je vodil z največjo marljivostjo in nadaljevalno vstrajnostjo ravnatelj premogokopa Avgust Schmidt, se je vršila s polnim parom, da se izpraznuje tisoče in tisoče kubičnih metrov vode iz rorov ter se tako omogoči rešiti še eventualno žive delavce. Kdo naj bi popisal jok nesrečnih žena in ubogih sirot, katere so noč in dan pričakovala, da se vrne njih ljubljenci, oče, kdo naj bi tolazil nešrečnega očeta, kateri je z največjo nestrnostjo in strahom pričakoval smrtnico s svojim ljubljencem. S solzanimi očimi si videl stati mafideniča ob vhodu v postar.

Naznanjevalci hude zime? Iz Adlešič pisanju ljubljanskemu "Slovencu": Poročali ste o rednem gostu na Kranjskem, namreč Dik, dobrovoljček z večnim smehom, in tisti, mirni Nikolajus Paska iz Valja Broda. Ta dva sta do sreča pojavili tudi v Beli Krami osebno izpovedala, kako se jih je godilo. Prvi je pravil takoj drugo jato kakih 12 do 15 pa 3 le: Vsaka ura nama je bila cela večnost. In gotovo ne bi neakala rešitve, če ne bi nama dajal pogum v začetku velik kotel, katerga je bilo čutno neprestano padati v vodo in pozneje streljanje, rotanje sesalk in rapidno padačne vode, katero sva skoraj vsak Celjska. Tudi kalini, ki se k nam redkokrat zaselijo, so se pojavili na dolgo časa. Postalo nam je mraz in moral sva se zogniti, da sva si ugrela pred hudo zimo.

Nesreča s puško. Ključavnica sončesa železa luknjo, katero sva izvrtala tri do štiri metre, seveda vse brez uspeha. Zopet sva sedla, ki jih je s svojo enocerkovno strehalo. Staro puško je prevezelo v obilnem številu. Morda je tudi te priginala slunčna.

Ivan Hribar. bivši ljubljanski plavatelj pod vodo k izhodu, pa župan, je, kakor se čuje, izstopil iz izvrševalnega odbora narodnega v rovin na vrhu vode nabralo vse polno lesa. Po majinem napisu je poskušal dvakrat.

Cene meso. Pred Božičem se je sva hotela iti k Jankotu piti pivo dobio v Mokronugu meso po 80 (bila sta namreč moja stalna govin, kilogram. En mesar je prodala), sva se zadovoljila z vodo, jal meso celo po 72 vln. Vsled Zdela se namu je, da sva gotovo silnega navala je moral zaklati 6 Šekake štiri dni v grobu, ko je goved, dr je zadostil vsem kupnaenkrat vse utihnilo (to je bilo cem). Po praznikih se je pa cena mesu zopet zvisala na 1 K 20 v.

STAJERSKO. Nesreča na železnici. Na pravarski postaji je lokomotiva zgrabila delave Filipa Jammerja, ko se začele zopet sesalke delati, in ga zmečkal, da je bil takoj oziroma izsesavati vodo. Bila sva mrtev.

Zastrupila. se je 17letna posestnična voda voda vodila neko Žožeta Gaube v Šentváru. Tako sva na Juriju na Pesnici; vzrok: nesreča.

Besnež. Gostilničar Ignac Mr. ma je postavila na mizo jed in krah pri Sv. Tomažu se je radi

nekaj gospodarske zadeve spri s kr. okrajni zdravnik dr. Hussa. Bolnik se počuti razmeroma dobro in upati je, da bo v par tednih zopet zdrav.

ROJAKI POZOR!

Podpisani naznanjam, da je 11. t. m. ob petih popoldne s svojim mladim fantom ušla MARILJA bolničnična Ormož, Markrabu so zaprli.

Občinske volitve. Pri občinskih volitvah v občini Polička vas pri Št. Ilju v Slov. goricah so zaučali Slovenec v vseh treh razredih. V Cirnici nad Mariborom pa so propadli v odločilnem razredu za en glas.

Po krivem na smrt obsojen? Dne 14. septembra 1912 so našli na cesti, ki pelje iz Judenburga v Fohmsdorf, razkosano truplo brez glave, v katerem so sorodniki izgubili trgovca z živino Fr. Schwarza iz Niedervölza. Kot storilec so 25. sept. v Ljutomeru arretirali 42letnega mesarskega pomornika Dominika Pole, prisostnega v Gorje. Pole je krivdo ves čas — pri prvem zaslijanju pri glavnem obravnavi, ki se je od 13. do 18. januarja 1913 vršila v Ljubljenu — odločno tajil in slednevo izjavil, da je reparski unor izvršil njegov tovaris, neki Pollak, katerega je natančeno opisal. Pri glavnem obravnavi se je izlastne volje kot priča oglasil raznalec telegramom Ivan Kristel in izjavil, da Pollaka poznal in da ga je 17. nov. 1912 videl na kolodvoru v Judenburgu. Njegov opis o Pollaku se je popolnoma strinjal s Polčevim. Vendar je bil Pole 18. jan. 1913 obsojen na vijlice, a ga je cesar pomiloval. Slovensko kazensko sodišče v Karlsruhe, kjer je vedno tih im načrnil. Je že od prejšnjih let in je bolezni v kazničnišči še napredovala. Dne 3. jan. t. l. je pa o rožništvu v Kozjem prijelo nekega moškega radi potopevšča, iz česar listin in pisem, ki so jih našli pri njem, izhaja, da je to kakih 30krat predpazkovani zlikovci Pollak, star 36 do 40 let. Tudi njegova zunanjost popolnoma odgovarja Polčevemu opisu. Pollaka so izročili okr. sodišču v Ljubljenu. Ako se izkaže, da je to res osumljeni Pollak, se bo proces radi gori navezenega roparskega umora v najkrajšem času obnovil.

Albin Franc, Ladies Tailor, 1107 McGee St., Kansas City, Mo.

Edina zaloga Družinskih in Blaznikovih PRATIK za leto 1914.

MISSOURI.

VINO. DREVESCA. TRTJE.

Trnica Gasconade County naznana, da ima še veliko zalogo starega vina dveh vrst, katera se ponudijo občinstvu:

Claret rdeče 50c gal.
Elvira belo 60c gal.

Sodi od 50 gal. brezplačno, manji \$1. Za vsa vina se jamči pristnost iz čistega grozdja. Naročila iz prijaznosti: F. Gram, Naylor, Mo. ali direktno: H. Sohns & Bro., Hermann, Mo.

Cene Blaznikove praktike so iste. V zalogi:

UPRAVNIŠTVA "GLAS NARODA".

82 Cortlandt St., New York

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Koledarji

so dobiti:

Little Falls, N. Y., Frank Grgorčić, 2 Caster St.
Conemaugh, Pa., Ivan Pajk.
Allegheny, Pa., Mat. Klarich.
Export, Pa., John Prostor.
Braddock, Pa., John Ogrin.
Unity Sta., Pa., Jos. Skerlj.
Pittsburgh, Pa., Ig. Magister,
4734 Hatfield St.
Johnstown, Pa., Frank Gabrejna, 800 Broad St.

Forest City, Pa., Frank Leben.
Cleveland, O., Frank Sakser, podružnica, 6104 St. Clair Ave.

Lorain, O., John Kumse, 1935 19th St.
Bridgeport, O., Frank Hocher.

Barberton, O., Alojzij Balant, 1112 Sterling Ave.

Cleveland, O., Chas. Karlinger, 3942 St. Clair Ave.

Chicago, Ill., Frank Jurjovec, 1801 W. 22. St.

So. Chicago, Ill., Frank Cherne, 9534 Ewing Ave.

Waukegan, Ill., Frank Peškovsek, 800 Broad St. — Mat. Ogrin, 830 10. St.

La Salle, Ill., Mat. Komp, 1026 Main St.

Springfield, Ill., Mat. Barborič, 1504 S. 15. St.

Pittsburg, Kan., J. Škerjane.

Kansas City, Kan., Alois Derchar, 338 N. 5. St.

Calumet, Mich., Math. Kobe, 420 7. St.

West Allis, Wis., Frank Skok, 438 52. St.

Pueblo, Colo., Peter Culig, 1245 Santa Fe Ave. — Math. Grahek, 1201 S. Santa Fe Ave.

Leadville, Colo., Frank Zaitz, 514 W. Chestnut St.

Ely, Minn., John Gouze.

Gilbert, Minn., L. Vessel.

Rock Springs, Wyo., A. Justin.

San Francisco, Cal., J. Laušin, 2110 19. St.

Oregon City, Ore., M. Justin.

Black Diamond, Wash., Gregor Porenta.

Ravensdale, Wash., Jak. Ramšak.

Tadi starokrajske Pratike so dobiti pri gori imenovanem.

KOŠKOŠKO.

Koroški slovenški poslanec Gra-

fenauer je bil na novega leta dan

operiran. Operacijo je izvršil e-

Rad bi zvedel za moja dva prijatelja FRANCA BALS in JOZEFA KOVACIĆ. Domu sta iz Zidanega mosta na Dolenskem. Pred par meseci sta se nahajala v bolnišnici v La Salle, Ill. Rad bi zvedel za njun sedanji naslov. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njun naslov, naj mi ga javi, mu bom hvaljen, ali če se sama oglašata. — Frank Čeč, P. O. Box 90 Franklin, Kan. (27-29-1)

Kje je moj brat LEOPOLD ČESNIK? Domu je iz Palješa št. 29 pri Št. Petru na Krasu. Pred 7 leti je prišel v Ameriko in sedaj se nahaja nekje v Coloradi. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa oglasi brat: John Česnik, P. O. Box 203, St. Mary's, Pa. (23-27-1)

Kje je moj brat TOMAŽA SESTAN? Domu je iz Kutežovga pri Ilirske Bistriči na Kranjskem. Bival je v Jeljetu, Ill. Rad bi zvedel za njun sedanji naslov. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznam, ali pa naj se sam javi svoji hičeri: Mary Strukelj, 923 Hubbard Ave., Elkhart, Ind. (27-29-1)

PRVA HRVAŠKO-SLOVENSKA TOVARNA TAMBURIG V AMERIKI

priporoča se vsem Slovenskim tamburikom zborom, kakor tudi posameznikom, ki ljubijo tamburige. V tej tovarni se izdelujejo tamburige po najnovejšem sistemu in na popolnem način ustrezajočih umetniških načrtih.

Okrasena so z biseri in vaskovršnimi rožami.

Velika zaloga vaskovršnih golad in najboljših graščinov ter finih slovenskih plodov in t. d.

Velična ilustracija s členom s slikami pošljem vsakemu

4½ galone \$12, 10 galon pa \$25.

Vino pošljam po 28 in 50 gal.

Vinarna in distillerija blizu po-

stanju.

Pošljite vsa pisma na:

Stephen Jackse, Box 161, St. Helena, Cal.

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA

iz najboljšega grozja.

Lansko rdeče vino po 40¢ gal., staro rdeče vino po 45¢ galona, lansko belo vino po 45¢ gal. in najboljše staro belo vino po 50¢ gal. 100 proof močan tropinjevec

4½ galone \$12, 10 galon pa \$25.

Vino pošljam po 28 in 50 gal.

Vinarna in distillerija blizu po-

stanju.

POZOR ROJAKI!

Izšla je knjiga

JOHANCA ALI

VODIŠKI ČUDEŽI.

Knjiga je tako zanimiva in opremljena z mnogimi slikami. V knjigi je natanko popisano kakšne čudeže je delala Johanca na Reki in Vodoviču, kako je bila "klicana" in kako je denar izvabljala iz vernošči ljudstva ter koliko je sel naročko pri teh sleparjih. Knjiga

